

ARBETSORDNING FÖR KOMMUNFULLMÄKTIGE

antagen av kommunfullmäktige den 18 november 2020 § 100.

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 71 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordförande

2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium).

Presidievalen ska hållas på ett sammanträde som hålls före utgången av december.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

3 §

Tills presidievalen har hållits, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

4 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Tid och plats för sammanträdena

5 §

Fullmäktige håller ordinarie sammanträde varje månad utom i januari, juli och augusti.

Inför varje nytt år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

Om sakliga skäl föreligger, får ordföranden, efter samråd med de vice ordförandena, dels besluta om att visst fullmäktigesammanträde ska förläggas till annan mötesfri månad.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

6 §

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena. Extra sammanträde ska även hållas om kommunstyrelsen begär det eller om minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det. En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

7 §

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och möjligt tillkännages på kommunens anslagstavla som ska vara digital på kommunens webbplats.

8 §

Fullmäktige sammanträder i Rådhuset.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

9 §

Ordföranden ska tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännages på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen.

Om ett ärende är så brådskande att det inte hinner tillkännages enligt 5 kap 13 § kommunallagen (KL), ska uppgift om ärendet tillkännages på anslagstavlan senast vardagen närmast före sammanträdesdagen, se 5 kap. 14 § KL.

Om särskilda skäl föreligger får ordföranden inför ett visst sammanträde annonsera i ortstidningarna.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

10 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, tillkännager ordföranden om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver något tillkännagivande inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

11 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om ej annat följer av lag.

12 §

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet ska tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende ska finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

13 §

En styrelse i ett sådant bolag som avses i 10 kap 3 § eller 4 § KL får väcka ärenden i fullmäktige för att inhämta fullmäktiges yttrande innan sådana beslut i bolagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

14 §

Ordföranden ska årligen, efter samråd med vice ordförandena, skapa utrymme för politisk debatt i fullmäktige i ett ämne som är av särskilt intresse. Sådan debatt ska ske vid minst ett tillfälle utöver den årliga budgetdebatten. Ordföranden beslutar, efter samråd med vice ordförandena, om vilka utomstående som ska kallas till debatten och i vilken form debatten genomförs.

15 §

Nämnderna ska enligt kommunallagen till kommunfullmäktige redovisa hur de har fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem med stöd av kommunallagen. Detta sker bland annat genom att ordföranden i samråd med vice ordförandena kallar en eller flera nämnder till fullmäktigesammanträde, varvid en allmän frågestund äger rum i vilken - förutom nämndens ledamöter och ersättare - de som har yttranderätt i fullmäktige får delta. Nämnderna ska dessförinnan ha upprättat en skriftlig verksamhetsrapport som medföljer handlingarna till fullmäktigesammanträdet. Det ankommer på ordföranden att efter samråd med vice ordförandena bestämma vilken eller vilka nämnder som ska kallas och formerna för den utfrågning som därefter sker i fullmäktige.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

16 §

Om en ledamot uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

17 §

Det som sagts om ledamot i 16 § gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

18 §

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

19 §

En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden hålla upprop.

Upprop hålls också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare

20 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har hållits enligt 19 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

21 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i tillkännagivandet.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer om och när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i tillkännagivandet.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena

22 §

Rätt att delta i överläggningen har:

- ordförande och vice ordförande i en nämnd eller i en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende när nämndens verksamhetsområde berörs
- ordförande och vice ordförande i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen handlagt
- ordföranden i en nämnd, en gemensam nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret
- ordförande och vice ordförande i ett sådant bolag som avses i 10 kap. 3 § och 4 § KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i bolaget.

23 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga ska alltid ges tillfälle att yttra sig när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

24 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, gemensamma nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna, ordförande och vice ordförande i de kommunala bolagen samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

25 §

Den som är anställd i kommunen som kommundirektör eller som denne sätter i sitt ställe får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer på sammanträdet.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

26 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken denne anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om replik framställs. Motsvarande inlägg, benämnt genmäle, får göras av den talare på vilkens anförande replik avgetts. Högst två repliker respektive två genmälen får framföras.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rätta sig, får ordföranden ta ordet från honom eller henne. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Den som yttrar sig ska tala från någon av talarstolarna, om inte ordföranden medger annat. Detta gäller dock inte presidiet.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa sammanträdet.

Yrkanden

27 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtogs, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

28 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar

29 §

När omröstning begärs, ska den ske öppet utom i ärenden som avser val eller anställning av personal.

Vid omröstningen biträds ordföranden, om behov föreligger, av de två ledamöter som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs på så sätt att ledamöterna avger sina röster genom voteringsanläggningen. I händelse av traditionell/manuell omröstning avger ledamöterna sina röster efter upprop. Uppropet sker efter uppopslista. Ordföranden avger sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

30 §

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den:

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

31 §

En motion:

- ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter. Den bör beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes.
- får inte ta upp ämnen av olika slag i samma motion.
- väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens förvaltning eller vid sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska varje år på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Interpellationer

32 §

En interpellation ska:

- vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.
- ges in till kommunstyrelsens förvaltning senast tio (10) dagar före den sammanträdesdag, då ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i tillkännagivandet.

Den ledamot som har ställt interpellationen ska, tillsammans med övriga ledamöter, få del av svaret dagen före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant bolag som avses i 10 kap 3 § eller 4 § KL, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolaget styrelse att besvara interpellationen.

Interpellation får även ställas till ordföranden i kommunalt bolag under förutsättning att denne är förtroendevald i kommunallagens mening.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Frågor

33 §

En fråga ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den ska ges in till kommunstyrelsens förvaltning senast tio (10) dagar före den sammanträdesdag, då ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 32 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Allmänhetens fråga

34 §

Den som är folkbokförd i kommunen får ställa en fråga till kommunfullmäktige. Fråga får inte ställas av ledamot eller ersättare av kommunfullmäktige. Frågeställaren får inte vara anonym.

En fråga:

- ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera personer
- ska ligga inom fullmäktiges verksamhetsområde
- kan framföras muntligt av frågeställaren eller läsas upp under maximalt 5 minuter av fullmäktigeledamot innan den besvaras
- ska besvaras under ordinarie sammanträde, efter upprop och efter ajournering inom en frågestund om maximalt 30 minuter. Skriftligt svar lämnas senast vid det möte frågan besvaras.

Fullmäktiges ordförande ska efter samråd med vice ordförandena avgöra om frågan kan ställas, när och av vem den ska besvaras, vilket även meddelas frågeställaren.

Ordföranden meddelar även frågeställaren när en fråga inte kan besvaras samt förklaring och hänvisning vart man kan vända sig för att få ett svar på frågan.

Frågeställaren har rätt att komma med en replik varefter den som besvarar frågan har rätt till ett genmäle.

Övriga ledamöter har rätt att komma med ett inlägg under två minuter i samband med att frågan besvaras. Ingen replikrätt föreligger.

I samband med tillkännagivandet av fullmäktiges sammanträden informeras möjligheten till frågor.

Ledamöternas frågestund

35 §

Ledamöter och ersättare har rätt att ställa frågor.

Fråga:

- Kan ställas till samtliga ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige samt kommunrevisionen.
- Ska besvaras under ordinarie sammanträde, efter upprop och efter ajournering inom en frågestund om maximalt 30 minuter.
- Behöver inte anmälas i förväg till ordföranden.
- Protokolls förs inte.
- Ska handla om kommunalpolitik. Fråga som berör svarandes personliga förhållanden, fråga i egen sak eller enskild myndighetsutövning är inte tillåtet

- Får ta två minuter. Svaret får vara lika långt. En följdfråga följt av ett svar tillåts om vardera två minuter. Om svar inte ryms inom angiven tid bör interpellationsform övervägas.
- Fråga som inte kan besvaras vid sammanträdet kan återkomma vid senare tillfälle efter att kontrahenterna enskilt kommit överens härom.

Beredning av ärendena

36 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla, ska beredas.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de fullmäktigeärenden som kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträdet.

Beredning av revisorernas budget

37 §

Förslag till budget för revisorernas verksamhet ska upprättas av fullmäktiges presidium senast före oktober månads utgång. Om det finns särskilda skäl till det, får budgetförslaget upprättas senast vid samma tidpunkt som kommunstyrelsens förslag enligt 11 kap. 8 § KL.

Förklaring vid revisionsanmärkning

38 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

Valberedning

39 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden. Valberedningen består av så många ledamöter och ersättare som fullmäktige bestämmer.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval. Valberedningen lägger alltid fram förslag i ordförande- eller vice ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att hålla även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet

40 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation

41 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera paragraf i protokollet ska reservation jämte en eventuell motivering lämnas i direkt anslutning till justeringen.

Expediering m m

42 §

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasierar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Representation

43 §

Vid representation ska fullmäktiges ordförande följa de riktlinjer för representation som fullmäktige antagit.

Deltagande på distans

44 §

Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i

realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Om föredragningslistan innehåller valärende eller ärende om anställning kan närvaro på distans inte tillåtas, eftersom en sluten omröstning ska ske om detta begärs, se 5 kap. 54 § KL. Vid en sluten omröstning träder ersättare på plats in och ledamot på distans har då inte möjlighet att återinträda.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre (3) dagar före sammanträdet anmäla detta till kommunstyrelsens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.